

Enkätfrågor till Vaxholms politiker inför valet 2022. Svar och kommentar.

Fråga 3. Konkreta åtgärder för miljön och klimatet

Vaxholms stad hade tidigare höga ambitioner inom miljöområdet och har bland annat haft som mål att bli "en av Sveriges mest miljösmarta kommuner". Det gick väl så där, men för några år sedan kravlade sig dock kommunen upp på övre halvan på några av rankingarna av Sveriges kommuner. Ambitionerna verkar dock ha kommit av sig och kommunen har halkat tillbaka under senare år. I Klimatkollen (www.klimatkollen.se) som mäter minskning av utsläpp sedan 2015 ligger Vaxholm på plats 254 av 290.

Vilka konkreta åtgärder för att göra Vaxholm till en ledande kommun inom miljö och klimat vill ert parti satsa på?

Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna anser att ovanstående formuleringar lätt leder till plakatpolitik på miljöområdet vilket inte är till gagn för Vaxholms innevånare. Vi menar att de åtgärder vi föreslår under punkten 2 är sådana praktiska och konkreta åtgärder som både gynnar Vaxholmarnas miljö och klimatet. Vi föreslår i vårt valmanifest fler parkeringsplatser och fler laddstolpar för elbilar i Vaxholm vilket också är exempel på konkreta åtgärder.

Socialdemokraterna

Det skall vara enkelt att leva miljöriktigt och sunt i Vaxholm. Här är några konkreta åtgärder för miljön och klimatet vi vill satsa på:

- Nytt och modernt reningsverk tillsammans med Österåkers kommun (detta är redan påbörjat)
- Fordon i kommunens regi skall vara miljöklassade
- Utökad kollektivtrafik på land och vatten
- Våra grönområden skall förädlas och bidra till ekonomisk mångfald
- Användning av engångsplast skall fasas ut i egna verksamheten och i samverkan med näringslivet
- All mat som erbjuds i våra verksamheter skall tillagas lokalt och uppfylla krav på god miljö och djursorg
- Stadens fastigheter skall försörjas av ny energi. Användande av solcellspaneler skall uppmuntras
- "Grönt bokslut" skall införas för alla kommunala verksamheter.

Moderaterna

- Utveckla Vaxholm varsamt, klimatsmart och energieffektivt
- Satsa på utbyggnad av gång- och cykelvägar
- Skapa ytterligare infartsparkeringar
- Öka kraven på fossilfria transporter
- Verka för fler minireningsverk
- Kommunens fordon ska ha låg miljöpåverkan och senast 2030 vara fossiloberoende

- Bygga ut laddstationer
- Bevara stora träd och grönområden
- Möjliggör för solceller och framtida innovationer i detaljplaner
- Ställ krav på Statens Fastighetsverk för ett hållbart skogsbruk på Bogesundslandet utan kalhyggen

Vänsterpartiet

Vi har länge kämpat för att Vaxholm ska ta fram en koldioxidbudget - tyvärr utan att ha fått gehör för det. Men vi är glada att styret efter påtryckningar från oss tagit fram en klimatkartläggning som visar vilka som är kommunens största utsläppskällor. Vi har även motionerat om att Vaxholm skulle ansluta sig till WWF:s One Planet City Challenge, något vi inte fick stöd för i fullmäktige. Men nu har i alla fall Vaxholm gått med i nätverket Klimatkommunerna, vilket är positivt. För att få ner utsläppen i den takt som krävs för att leva upp till Parisavtalet, värna den biologiska mångfalden och förbättra statusen i våra vatten, vill vi göra följande:

- Inrätta ett så kallat medborgarting, som består av en slumpvis utvald grupp medborgare som ska lägga konkreta förslag på hur Vaxholm ska lösa klimatomställningen.
- Anlägga fler belysta gång- och cykelstråk runt om i kommunen samt cykelställ i centrum och vid alla busshållplatser.
- Skapa nya busslinjer, som går mellan de norra delarna på Resarö, Kullöbebyggelsen, Eriksö och parkeringen vid Myrholmen (sommartid) och fram till Bogesunds slott samt förbi Borgmästargården till centrum. Även Rindö och Skarpö behöver bättre förbindelser. Här behövs både utökad båttrafik och busstrafik. Busslinjerna ska ha eldrivna bussar.
- Verka för en ökad turtäthet för buss- och båttrafiken. Kommunikationerna till Resarö, Rindö och Bogesund behöver förbättras. Och båttrafiken till våra öar behöver byggas ut. SL-kortet ska gälla på Waxholmsbåtarna året om.
- Ställa högre krav på energieffektivitet, hållbara byggmaterial och byggmetoder vid upphandling av bygg- och anläggningsprojekt. Vid försäljning och exploatering av kommunal mark ska det ställas krav på byggnadernas utförande, både vad gäller material och framtida drift. Kommunen kan också påverka byggnaders energieffektivitet genom olika stimulansåtgärder. Det kan vara sådant som att tjockare väggar ger något större boyta än vad planen medger.
- Uppmuntra till att tillvarata solenergin genom solceller eller solpaneler på alla fastigheter där det är möjligt. För att stimulera investering i solceller anser vi att Vaxholm ska tillåta solcells- och solfångaranläggningar även i stadskärnan men ställa estetiska krav på valet av produkt. Alla kommunala tak och andra ytor i lämpliga lägen och storlekar ska förses med solceller eller om bättre, andra typer av solfångare.
- Stärka arbetet med att de vatten som omger Vaxholm ska få bättre ekologisk och kemisk status. Investeringen i gemensamt reningsverk med Österåker vid Margretelund kommer att förbättra reningen av vårt avloppsvatten. Exploateringstakten måste hållas nere tills dess det nya reningsverket är klart. Dagvatten är en stor föroreningskälla. Nya och grövre dagvattenledningar med uppsamlingsbassänger måste anläggas för att förhindra översvämningar.
- Samverka med Statens Fastighetsverk för att få ett hyggesfritt skogsbruk på Bogesund.
- Våtmarkerna i kommunen behöver restaureras och bevaras för att främja biologisk mångfald och binda koldioxid.
- Av kommunen utarrenderad mark ska ha krav på ekologisk skötsel.
- Kommunen ska främst upphandla ekologisk, lokalproducerad och djuretisk mat.
- Kommunen behöver arbeta för ett hållbart båtliv. Kommunen måste samverka med båtklubbarna för att hitta lämpliga platser för båtbottentvättar. Inplastning med krympfilm bör avrådas. Insamling av kemikalieprodukter, oljor och annat farligt avfall ska förenklas. Anläggningar för toatömning behöver bli fler och skötas. Kommunen måste underlätta för en övergång till

miljövänligare båtbränslen. Enklare vägar för att få ut skrotningspremier för båtmotorer med oljeblandat bränsle behöver utvecklas.

- Behovet av el kommer att öka drastiskt även i Vaxholm med fler elfordon både till lands och till sjöss. Vi vill därför att laddstationer för elfordon ska förses med energi från sol och eventuellt vind. För att klara det behöver energiparker byggas på lämpliga platser.
- Sist men inte minst vill vi stimulera invånarna till omställning genom t.ex. pris till kommunens mest hållbara gata och mest hållbara förening.

Vaxholmsdemokraterna

Vaxholmsdemokraterna stödjer på den här punkten Vänsterpartiets förslag att ta fram en koldioxidbudget, som ska kopplas till en åtgärdsplan som styr det kontinuerliga arbetet och säkrar att kommunen lever upp till Parisavtalet, samt en klimatberedning som fortlöpande tillhandahåller en effektiv klimatplan. Det är också viktigt att medborgarna i realtid kan följa på kommunens hemsida hur kommunen ligger till och vad som görs på klimatområdet. VD föreslår att kommunen tillsätter ett demokratiskt sammansatt klimatråd, där ideella föreningar på klimat- och miljöområdet också kan ingå, som lyder direkt under kommunstyrelsen.

Miljöpartiet

De största miljöhot vi måste motverka utgörs av förlust av biologisk mångfald samt klimatförändring. För att minska växthusgasutsläppen måste kommunen jobba på en bred front och vidta de åtgärder som föreslås i Vaxholms klimatkartläggning. Då transport står för majoriteten av utsläppen måste åtgärder för att minska transportrelaterat utsläpp prioriteras: kollektivtrafik samt cykelstråk måste utvecklas och laddinfrastrukturen för både bilar och båtar byggas. (När det gäller MP:s planer kring att främja cykelresor se fråga 1). MP anser även att Vaxholms kommun aktivt ska driva frågan kring en utbyggnad av lokaltrafik med regionen/SL.

Riktlinjer för solceller vid nyetablering bör tas fram. Vid markanvisning ska det ställas krav på miljöcertifiering. Vidare bör anläggning av solceller på kommunala byggnader bli obligatoriska och för privatpersoner ska installation av solceller underlättas.

Utsläpp från mat ska minskas i lokal verksamhet genom att minska matsvinn, ökad andel vegetarisk, närproducerad och ekologisk mat.

Kommunanställda ska uppmuntras att åka kommunalt samt cykla.

En handlingsplan för klimatanpassning ska tas fram och medel avsättas för genomförandet.

MP:s åtgärder för att motverka förlust av biologisk mångfald se svar på frågor 4, 5 och 6. Vidare kommer MP att verka för ett hållbart skogsbruk i Bogesundslandet. Inget kalhyggesbruk bör förekomma. Stora delar av reservatet bör undantas från kommersiellt skogsbruk.

Vaxholm är en skärgårdskommun där 13 av 14 ytvattenförekomster ej uppnår god ekologisk status. Därför anser MP att förvaltningen bör ges i uppdrag att och medel avsättas för:

- Främja hållbart båtliv
- Framtagande av lokala åtgärdsprogram för att uppnå miljö kvalitetsnormer i våra ytvatten
- Genomföra i dessa lokala åtgärdsprogram utpekade åtgärder
- Restaurera våtmarker
- Anlägga gäddfabriker
- Marint områdesskydd.

Liberalerna

Information och styrning mot klimatsmarta lösningar är av största vikt. Vid varje kommande fastighetsinvestering/exploatering skall miljöaspekterna vägas in. Kajprojektet är en sådan investering som borde belysa miljösmarta investeringar som berg- och vattenvärme.

Centerpartiet

Vi vill gå från ord till handling. Solceller på kommunala tak, laddplatser för bilar och båtar i kajerna (när behov för elbåtar finns), vi ska göra det enkelt och självklart att ta cykeln så att cykel blir förstahandsval vid korta resor i stället för bilen. Vi vill ha fler gågator/gångfartsområden på stan för att ge mer plats åt gående och cyklister och mindre biltrafik. Det gagnar klimatsmarta beteenden där vi tar cykel, buss eller waxholmsbåt till stan. Vi ska fortsätta driva på regionen för en bra och tillgänglig kollektivtrafik på land och vatten, såsom vi gjort när vi fick till pendelbåten hit. Pendelbåt är ett attraktivt sätt att resa och visar att det får fler att välja bort bil till förmån för kollektivtrafik. Så fortsatt pendelbåt är viktigt. Fungerande ekosystem också i vatten är viktigt, därför ska vi jobba med biotopskydd och liknande för grunda vikar. Det ska vara lätt att göra rätt, därför är återbruk och loppisar viktiga och ska uppmuntras. Det är viktigt att samarbeta med andra, för att ta del av fungerande klimatsmarta lösningar. Därför ska vi vara aktiva i Klimatkommuner där Vaxholm just fått inträde och vars medlemskap initierades av Centerpartiet och Mittsamverkan. Miljö och klimat måste vara starka perspektiv när vi planerar vår stad, från såväl översiktsplan till enskilda detaljplaner, trafikplaner med mera. Trä är ett fantastiskt byggmaterial och kan ersätta fossila produkter, därför ska vi bygga i trä i så stor utsträckning som möjligt. Skogen är en fantastisk kolkälla och hem åt en rik biologisk mångfald. Därför ska den förvaltas, skyddas och utvecklas. Det är viktigt att våra åkermarker kan brukas av enskilda, därför behöver vildsvinsstammen på Bogesund hållas nere. Vi får heller inte glömma vår havsmiljö. Centerpartiet har agerat på flera sätt för att få staten att ta ett större ansvar för skrotbåtar i vår skärgård, alltså båtar som riskerar att läcka miljöfarliga ämnen och sprida mikroplaster i vårt sköra hav. Vi ska jobba med hållbart båtliv och skydda grunda vikar. Vårt nya reningsverk blir en stor investering för ett friskare hav då vi kan rena mer och bättre. Vaxholm ha en hög ambition i framtagandet av kommande Vattentjänstplan under 2023.

Waxholmspartiet

Waxholmspartiet vill bygga ut närsamhället. En stor energi- och miljövinna kan erhållas om människor i högre utsträckning kan arbeta och handla lokalt. Vi vill dessutom verka för ökad lokal produktion av varor, tjänster och livsmedel. Det ökar även den allmänna resiliensen. Detta ska ske i samverkan med invånare och entreprenörer samt föreningar. Vi vill underlätta etablering av solceller genom att förenkla tillståndsprocessen. På sikt vill vi undersöka möjligheterna till geotermisk energi.

Naturskyddsföreningens kommentar

Avslöjar svaren på denna fråga partiernas ambitionsnivå, eller är det brådska och slarv som orsakat en del partiers kortfattade eller luddiga svar? Att hitta goda exempel i andra kommuner är inte svårt och rikspartierna kan säkert bidra med en katalog med åtgärder på det lokala planet, så nog hade jag väntat mig lite fylligare och mer konkreta svar från flera partier.

Sverigedemokraterna tycker att formuleringarna i frågan "lätt leder till plakatpolitik". En obegriplig kommentar för just denna fråga, som är ställd helt öppen. Jag kan heller inte se att någon av de andra partierna tagit chansen att plocka fram några plakat. Fler parkeringsplatser är kanske inte den mest innovativa lösningen för att rädda klimatet.

Förslagen från Socialdemokraterna är väldigt försiktiga och i flera fall luddiga. Vad menas med "Våra grönområden skall förädlas och bidra till ekonomisk mångfald"?

Även Moderaternas förslag är försiktiga, men två av dem sticker ut. Det första är förslaget om minireningsverk. Det skulle vara intressant att höra mer om hur och var Moderaterna hade tänkt sig att anlägga sådana. Den andra punkten gäller kalhyggesbruket på Bogesundslandet. Detta är en fråga

som Naturskyddsföreningen drivit länge och det är mycket glädjande att Moderaterna nu har ändrat ståndpunkt.

Vänsterpartiet har en lång lista med utmärkta och konkreta förslag. De flesta av dessa borde inte vara kontroversiella för de andra partierna, åtminstone inte ur ett ideologiskt perspektiv. Jag blir dock lite nyfiken på punkten om elförsörjning, föreslår Vänsterpartiet alltså att vi ska anlägga vindkraftverk i Vaxholm? Var i så fall?

Vaxholmsdemokraterna har en rätt mager lista med förslag, men förslaget om klimatråd är intressant. Ett liknande fanns under en period i Vaxholm, men dess roll fuskades bort. Ett nytt försök kanske kan bli mer lyckat?

Miljöpartiet har en gedigen lista med många konkreta förslag och några mer luddiga. Många av förslagen är samstämmiga med Vänsterpartiets.

Liberalernas svar pendlar mellan snömos och obegriplighet. Vad menas med "Kajprojektet är en sådan investering som borde belysa miljösmapta investeringar som berg- och vattenvärme"?

Centerpartiet har många bra och konkreta förslag och en del ludd, men jag kan inte låta bli att undra varför så lite blivit gjort när det gäller dels solceller på kommunala tak, vilket Centern lovade redan inför valet 2014, dels cykelfrämjande åtgärder där det länge funnits en lista över enkla konkreta åtgärder som inte blivit genomförda. Är det den kommande mandatperioden som blir den då prat blir verkstad? I svaret nämns skogen som "kolkälla" istället för, vad som kanske avses, "kolsänka". Att just Centerpartiet skriver så gör mig osäker på om det verkligen är en felskrivning?

Waxholmspartiets lista är kort, men förslaget om att utveckla närsamhället är intressant även om det kanske skulle behövas lite mer konkretion om hur det skall gå till. Geotermisk energi var ett friskt och otippat förslag men kanske inte genomförbart under kommande mandatperiod (eller de följande fem heller).